

2. Дикун А. И. Криминалистический анализ следовой картины расследуемого события с признаками преступления : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / А. И. Дикун. – М., 2006. – 22 с.
3. Крылов И. В. Совершение преступлений в условиях неочевидности / И. В. Крылов // Бизнес в законе. – 2010. – № 5. – С. 82–85
4. Самойленко О. А. Класифікація типових слідів вчинення викрадення майна з використанням комп'ютерних технологій / О. А. Самойленко // Вісник Луганської академії внутрішніх справ. – 2005. – Спец. вип. – Ч. 2. – С. 134–143.
5. Черкасов В. Н. Кто живет в «киберпространстве»? / В. Н. Черкасов, А. Б. Нехорошев // Управление защитой информации. – 2003. – Т. 7. – № 4. – С. 466–472.
6. Милашев В. А. Проблемы тактики поиска, фиксации и изъятия следов при неправомерном доступе к компьютерной информации в сетях ЭВМ : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / В. А. Милашев. – М., 2004. – 25 с.
7. Лыткин Н. Н. Использование компьютерно-технических следов в расследовании преступлений против собственности : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Н. Н. Лыткин. – М., 2007. – 24 с.
8. Вехов В. Б. Криминалистическое учение о компьютерной информации и средствах ее обработки : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук / В. Б. Вехов. – Волгоград, 2008. – 36 с.
9. Введенская О. Ю. Особенности слепообразования при совершении преступлений посредством сети Интернет / О. Ю. Введенская // Юридическая наука и правоохранительная практика. – 2015. – № 4 (34). – С. 209–216.
10. Козицька О. Г. Розслідування викрадень мобільних телефонів : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / О. Г. Козицька. – Київ, 2015. – 258 с.

Висотенко Юлія Вікторівна, ад'юнкт докторантури та аспірантури Національної академії внутрішніх справ

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИЧНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО РОЗСЛІДУВАННЯ КРАДІЖОК, УЧИНЕНИХ ЗЛОЧИННИМИ ГРУПАМИ

Проблема боротьби з організованою злочинністю, у тому числі криміналістичними методами та засобами, залишається актуальною і в сучасних умовах розвитку української держави. Це обумовлюється тим, що діяльність організованих злочинних

груп із кримінальної перетворилася в масштабну загрозу соціальної, економічної і політичної стабільності в Україні.

Одним з небезпечних проявів сучасної організованої злочинності є її корислива складова. Вона порушує конституційні права людини, зокрема, невід'ємне право на соціальне і матеріальне благо – право власності. Причиною неефективності боротьби з корисливою організованою злочинною діяльністю є недостатність ефективних методів розслідування, відсутність типових сучасних моделей такої злочинної діяльності, недовіра рекомендацій по проведенню окремих слідчих (розшукових) дій та їх комплексів, недосконалість криміналістичних програм по вирішенню проблемних слідчих ситуацій та інше.

Успішне розслідування кримінальних проваджень за фактами крадіжок, вчинених злочинними групами, перш за все обумовлене тим, наскільки вчасно, законно й обґрунтовано приймається рішення про початок досудового розслідування, наскільки повно й точно виявлені та зафіксовані сліди злочину, яка інформація наявна про осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, які заходи вжито щодо розшуку викраденого майна, а також наявністю певних теоретичних знань слідчих та їх практичного досвіду з розслідування досліджуваних злочинів.

Аналізуючи співвідношення кількості зареєстрованих крадіжок, вчинених злочинними групами, та кількості кримінальних проваджень, в яких особі повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, спостерігаємо суттєве погіршення становища.

Досліджуючи стан розвитку криміналістичної методики на сучасному етапі, слід відмітити позитивні зміни у підходах до формування її змісту, тобто перехід від описового способу викладення програм розслідування до формалізованих моделей у вигляді алгоритмів послідовності слідчих (розшукових) дій, розшукових і профілактичних заходів.

Особливого значення набувають методики розслідування окремих видів злочинів на сучасному етапі створення та реформування Національної поліції, оскільки останнім часом спостерігається оновлення особового складу слідчих підрозділів, що супроводжується відчутним зменшенням їх практичного стажу роботи у слідчих підрозділах та відсутністю відповідного досвіду. Такі методичні рекомендації щодо розслідування конкретного злочину для молодих спеціалістів,

які приступили до виконання своїх службових обов'язків відразу після отримання юридичної освіти та не мають досвіду практичної роботи, будуть слугувати своєрідною підказкою стосовно правильної організації та планування розслідування. Крім того, використання зазначених матеріалів дозволить молодим фахівцям проводити розслідування максимально ефективно та результативно, послідовно виконуючи запропоновані алгоритми дій.

Аналізуючи практику розслідування крадіжок, вчинених злочинними групами, можемо виокремити ряд підстав за яких виникає потреба у використанні методичних рекомендацій:

- у слідчого бракує практичного досвіду та навичок;

- слідчий вперше розслідує такий вид злочину;

- за умови виникнення складної слідчої ситуації у якій задіяна велика кількість учасників кримінального провадження (декілька підозрюваних, декілька потерпілих, декілька фактів вчинення протиправних дій, декілька місць події);

- з метою економії часу слідчий звертається до визначеного алгоритму дій та положень щодо планування та організації розслідування.

На нашу думку, сучасна криміналістична методика розслідування крадіжок, вчинених злочинними групами, має відповідати таким основним вимогам, а саме: – бути доступною, тобто викладеною просто та зрозуміло; – реальною, тобто можливою у застосуванні при розслідуванні та попередженні злочинів; – зміст методики має відповідати конкретному злочину, що розслідується, його специфіці; – мати чітко визначені рекомендації з організації розслідування; – усі рекомендовані дії мають бути ефективними та безпомилковими, щоб при їх застосуванні досягти максимального результату при мінімальній затраті часу й зусиль; – методичні рекомендації мають відповідати сучасним потребам сьогодення, тобто сучасному законодавству, новим досягненням науки і техніки, новим способам учинення злочинів.

Таким чином, при обранні напрямку для розроблення методик розслідування, в першу чергу, для забезпечення їх ефективності, значну увагу слід приділяти актуальним та проблемним питанням, які виникають при розслідуванні злочинів тієї чи іншої категорії, а також апробації цих положень у практичній діяльності.

Список використаних джерел

1. Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції : монографія / В. А. Журавель. – Харків : Апостиль, 2012. – 304 с.
2. Криміналістика : підруч. для студ. юрид. спец. вищих закладів освіти / за ред. В. Ю. Шепітька. – Київ : Ін Юре, 2001. – 684 с.
3. Салтевський М. В. Криміналістика (у сучасному викладі) : підручник / М. В. Салтевський. – Київ : Кондор, 2005. – 588 с.
4. Слободян Я. І. Криміналістична методика на сучасному етапі та її роль у розслідуванні злочинів, учинених організованими злочинними угрупованнями [Електронний ресурс] / Я. І. Слободян // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2012. – № 2. – С. 64–70. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boz_2012_2_10. – Назва з екрана.
5. Шепітько В. Ю. Криміналістика : учебник / В. Ю. Шепітько. – Харьков : Одиссей, 2003. – 352 с.

Войтович Ярослав В'ячеславович,
аспірант наукової лабораторії
з проблем досудового розслідування
Національної академії внутрішніх
справ

ПОНЯТТЯ «ПРОМИСЛОВА ПРОДУКЦІЯ» ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТ. 275 КК УКРАЇНИ

Бланкетна диспозиція ст. 275 КК України передбачає обов'язкове звернення суб'єктів правозастосування до інших норм права, у даному випадку тих, що регулюють питання розроблення, конструювання, виготовлення, зберігання промислової продукції. Проте тільки тих, що стосуються її безпечного використання. Обов'язковими також є встановлення і зазначення посилань на конкретні норми закону, правил та інших нормативних актів та положень.

Зважаючи на значний масив галузевого законодавства, підзаконних актів, стандартів, норм, правил, інструкцій та ін., спеціальну термінологію, слідчому складно орієнтуватись у цих питаннях. Тому доцільно розглянути низку понять, що стосуються досліджуваної проблеми.